

Nyiregyháza mellett szombaton reggel elfogták Klein Gyulát.

(A Szege tudósítójától.) Három nap óta beszéd tárgya az a bűntény, amelyről pénteken reggel a Szege számolt be legelőször. A társadalom legkülönbözőbb részeiben elítélik Klein Gyula hitoktató eljárását, még akkor is, ha sikasztásról nincs is szó, hanem csupán fizetési nehézségekről. Szombaton teljesen tisztázódott ez a komplikáltnak látszó bűntény, a detektívek megállapították, hogy Klein Gyula sokkal több emberrel állott összeköttetésben, mint az a feljelentésekből kitűnik.

Klein hónapokkal ezelőtt kezdte meg üzleteit először igen kis összegekkel. Amikor ügyfelei látták, hogy Klein pontosan fizeti a magas kamatokat, Klein felszólítására nagyobb és nagyobb összegeket adtak át és ezek után járó szinte elképzelhetetlenül magas kamatokat is a legpontosabban fizette. Meglőrtént például egyik esetben az, hogy hárommillió után tíz napon belül egymillió korona kamatot fizetett Klein, majd a tőkét is visszaadta. Ezután ötmilliót kért felől és erre is nagy kamatot ígért. A kamatokat mindig a legpontosabban fizette, azonban a tőkét — magával vitte. A detektívek azt is megállapították, hogy igen előkelő szegedi cégekkel állott összeköttetésben Klein Gyula, amelyek mindig a legszívélyesebben adták át a milliókat Kleinnek, amikor erre felszólítást kaptak, mert az a hír volt róla, hogy teljesen megbízható.

Klein különben igen sokat utazott Budapestre, mint ő mondotta, üzleti ügyekben. A rendőrségen az a föltevés, hogy nagyon sokan vannak olyanok, akik nem tették ugyan följelentést Klein ellen, de kisebb-nagyobb összegekkel azért hozzájárultak az üzletekhez. A detektívek azt is megállapították, hogy Klein Gyula igen

sűrűn kártyázott nagy tételekben az egyik belvárosi forgalmas kávéházban és nem egyszer kelt fel az asztaltól másfélmillió differenciákkal.

A rendőrségen egyébként szombaton ismét folytatták a feljelentések felvételét. Szombaton délelőtt inkább olyan emberek jöttek, akik egy-két milliójukat adták át nem sokkal ezelőtt Kleinnek. Mint tegnap már jelentették, a bűntényi osztályról mindenhová telefonmegkeresés ment, ahol föltehető volt, hogy Klein pénzszerzés céljából megfordul. Így igen pontos személyleírás küldtek Nyiregyháza és Debrecenbe, ahol Kleinnek rokonai laknak.

A rendőri nyomozás délre szenzációs eredménnyel jött, amennyiben szombaton délelőtt telefonértesítés érkezett Szegedre a Nyiregyháza melletti Fehérgyarmat község rendőrségétől, amelyben bejelentik, hogy a kopott személyleírás alapján a csendőrök elfogták Klein Gyulát.

Az értesítés vétele után azonnal távirat ment Fehérgyarmatra a bűntényi osztálytól, hogy a legközelebbi vonattal rendőri fedezettel azonnal hozzák Klein Gyulát Szegedre. Valószínűnek látszik, hogy Klein Nyiregyháza tartózkodott rokonainál, amikor meghallotta a rendőrség körözését és így azonnal átment a szomszédos Fehérgyarmat községbe. A Szege munkatársa úgy értesült, hogy vasárnap este, legkésőbb hétfőn reggel Klein Gyula már Szegeden lesz. Dr. Papp Menyhért rendőrkapitány azonnal hozzakerd a részletes kihallgatásához és ez alkalommal fogja Klein Gyula teljesen tisztázni, hogy valóban rikkasztásról van-e szó, vagy fizetéseképtelenségről. A jelek azonban azt mutatják, hogy a milliós kártyapartik után nem éppen fizetési zavarok állottak elő.

Több, mint ezer hold földet kezel házilag a város.

(A Szege tudósítójától.) Ugy látszik, a tavasszal mégis csak megérkezik. A déli szél meleg földszagot hoz a messze távolokról a városba és itt annak szegedi rendje és módja szerint összekeveri az utcák állandó porrával. A földszaggal elegyített por pedig kétségtelen bizonyítéka a tavasz megérkezésének — Szegeden. De van más bizonyítéka is. A fanyavilág lassankint visszahúzódik a városból. A polgármesternél instanciázó deputációk száma egyre fogy — ha csak nem földberredukcióról van szó —, mert az ébredő földnek szüksége van a pihent emberkekre. A földeken megkezdődött már a szántás, folyik már a tavaszi munka.

Ilyenkor, tavasszal a város maga is gazdává válik. Az állandó problémák közül a mező-

gazdasági üzemek programja kerül előtérbe. Mert hát nagyon sok függ a háziüzemelésbe veti kézzel állítja össze, olyan jövedelmet biztosít a város számára, hogy vetekedik minden más jövedelemmel. Az elmúlt évek eredménye meggyőzte már a város hatóságát arról, hogy használatlanul jobb tüzlet a város földjeinek háziüzemelésben való hasznosítása, mint a bérbeadás, ha a nagyobb hasznót nem is számítjuk, hát már azért is jobb tüzlet, mert nem jár annyi harccal, viaskodással.

A város mezőgazdasági üzemének programjáról érdeklődésünkre a polgármester a következőket mondta:

— A legnagyobb háziüzemelésben álló föld darab a tápéi réti gazdaság, amely ötszázötven hektáros föld kiterjedésű. Az elmúlt évben létesítettük és már az első év is szép eredménnyel zárult, az idén azonban sokkal jobb a kilátások, mert túl vagyunk a kezdet nehézségein. Az őszi vetés nem telet ugyan valami jól, de a kedvező tavasz mindent helyre hozhat. A tavaszi földmunkák néhány napon belül megkezdődnek. A gazdaság legnagyobb részében búzát, rozst és őszi árpát vetettünk, de számottevő az a terület is, amelybe tavaszi árpa, tavaszi zab, kukorica, búkköny és lucerna kerül. Ennek a gazdaságnak az a célja, hogy ellássa lakosságával a város állatállományát. A termelt búzát és rozst eladjuk, az árából pedig szénát vásárolunk. A tápéi réten telet ki a loállomány és azok a tehének, amelyeket ősszel vásároltunk, hogy konzerválják az őszi földbérék felhasználatlan részének értékét. A lovak egyébként tíz csikóval ajándékozták meg ezen a télen a várost. A tápéi réten a tavaszi munkálatokat egyelőre megnehezíti a közlekedés szünetelése. A jégzajlás ugyan levonult már a Tiszán, de Tokajnál még áll a jég és így rövidesen újabb jégzajlás következik. A kompot csak a második zajlás elvonulása után indíthatják meg.

— A bodométi kertgazdaságot két részre osztottuk. Hatvan holdon kizárólag konyhakertészet lesz az idén, száz holdon pedig takarmányt termelünk — feles művelésben. A konyhakertészetben, amelynek új vezetője van, a volt nagyborsói főkertész, az idén csak ötven munkást fogadtunk jól a múlt évi hetvenöt helyett. Nagy javadalmazást kapnak a munkások, de munkájukat is jobban ki fogják hasz-

nálni. Ebben az évben fél-korai termés is lesz a Bodomban, hagyma, zöldségek és borsó.

— Háziüzemelés alatt levő földje van még a városnak a Baktóban, 169 hold. Ezt a Széchenyi-Szövetség művelési felébe, kapás- és gabonaféléket termel rajta. Balástyán szintén 180 hold van háziüzemelésben takarmánytermelés céljára. A háziüzemelésben álló földek nagysága tehát meghaladja az ezer hektáros földet.

— A város sertésföldjeit telepén a múlt évi állományból ötven sertést visszatarítottunk és most adjuk majd el őket. A kocák százhuzmalacot ajándékoztak a városnak, azonban valami ismeretlen, még az állatorvosi főiskola által sem ismert betegség negyvenet elpusztított közülük. Valószínű, hogy a tápéléknak kevés volt a mélytartalma és ezért kapták meg azt az angolkórszerű nyavalyát. Az életben maradt malacok között azonban dühöng az egészség.

— Libánk is van szép számmal. A ludakat már elültették és ha jól tudom, legalább 240 kis libánk lesz. Ennyi volt tavaly is.

Megkérdeztük a polgármestert, hogy abban az esetben, ha a kormány valóban megszünteti a közalkalmazottak természetbeni ellátását, nem pótolja-e a város azt házilag természetesen búzával. A polgármester kijelentette, hogy ez a megoldás keresztülvihetetlen, mert a nyugdíjakkal együtt ezer városi alkalmazott van, ami legalább háromezer ellátandót jelentene. A búza-szükséglet tehát közel négyezer mázsa lenne, ennyit pedig házilag nem termelhet a város. Kényelmesebb és egyszerűbb megoldás a készpénzváltás.

Találkoztam a Tavasszal.

Március huszonegyedikén, pontban hajnali tizenkét órakor fölébredtem a déli harangszóra. (Ilyen ébredők vagyunk mi magyarok.) Fölköltöztem és fölvettem tavaszi-őszi-téli átmeneti condramat, amely több évtizedes multra tekint vissza és amelyet csupán nyáron nem szoktam igénybe venni, kivéve, a nyár a telet imitálja és viszont. Ahogy kiértem a bilincseitől megszabadult szőke Tisza partjára, egy előkelő idegennel találkoztam, egy régi kedves ismerőssel, akire azonban csak nagy volt, társasági ismerem. Roppant rossz bőrben telente nézegette a lombtalan fákat és a virágtalan tájakat. Ki akart térni előlem, de én belekaroltam.

— Ha nem csalódom, uraságod a Tavasz, nemdenem?

A kopott, didergő ur barátságosan válaszolt: — Igen, ön jól téved, én dr. Kikelet volnék, az a bizonyos, amelynek jövetén az önk Petőfi szerint a virágnak megtiltani nem lehet. Most azonban, úgy látom, mégis megtiltották.

— Hát bizony kérem, én nem akarok önnek panaszkodni, de sok minden tilos mostanság, viszont sokan adják fejüket tilalmas dolgokra. Nehéz világ ez, kérem. De hogy van az, hogy kegyed az idén olyan nehezen ért ide hozzánk, sőt még most is olyan, mintha itt se volna?

— Mi türes-tagadás, a belügyi nyomozók nem igen akartak beengedni a határon. Azt mondták, hogy gyanús elem vagyok, megbízhatatlan idegen, meggyás! Erősen megmotoztak és elszedték az összes hóvirágaimat, ibolyáimat és napsugaramat. De azért mégis, megfogya bár, de törve nem, itt vagyok és remélem, hogy a hivatalos és felelős ténylezők most már nem fognak semmi akadályt sem gördíteni áldásos működésem elé. Igaz, hogy Pékár Gyula Kecskeméten szigorúan megállapította, hogy én hozom a forradalmakat, de az légből kapott koholmány, hogy a szabadszállási főszolgabíró ki akart toloncoltatni a határból, mint olyan elemet, amely okozója volt a bolsevista uralomnak. Az sem igaz kérem, hogy Izsákon zsidónak néztek.

— Uraságod egészen jól fogja érezni itt magát — nyugtattam meg dr. Tavasz (Frühling) Benedek urat, — csak egy kissé fölmelegedjék.

— Igen, de hallottam, hogy az a bizonyos híres Kiss Menyhért ódával akar üdvözölni. Hát ezt érdemeltem én? Mi vagyok én, orgoványi istennyi, vagy karcagi Lloyd George, hogy éppen Kiss Menyus tiszteljen meg a bizalmával? Kérem, én nem foglalkoztam soha politikával, én csak szépen kipattantottam a rügyeket, elhoztam a fecskéket és az emberek szívébe, nem és jellem, rang és osztály, faj és felekezeti különbsége nélkül belepattant az életöröm és tavaszi ébredés aranyos napfényét. Igaz, mostanában már én is kezdek öregedni és kifáradni, de kérem, ez igazán nem csoda, a mai viszonyok között. De nem, én nem politizálok...

Ekkor már benne jártunk a város kellős közepén. A nők legszebb mosolyukkal üdvözölték meg tért barátunkat, a gyermekek apró kacsoikkal tapsikoltak felé, még az öreg urak is úgy érezték,

írta annak a magyar dolgozatnak a történetét, amit a királlyal fiatal korában íratott a magyar oktatója, Nemeskéri Kiss Pál főtisztelendő ur. Megírta, hogy bizony a király fiatalkori dolgozatában csak annyi volt a helyesírás hiba, mint akármelyik született magyar diákéban. S mikor a főtisztelendő ur kijavította a margóra, abban még több volt a hiba, mert „tót zember“ volt a főtisztelendő.

A kiadói tárgyalásokon valakinek az az eszméje támadt, hogy le kellene kérni Bécsből a fölség magyar irkáját és fac-similében be kellene azt mutatni a király kedvelt magyar hiveinek. Mindjárt meg is írták az alázatos kérvényt s Mikszáth jegyezte azt alá, mint az album szerkesztője.

Elmegy a kérvény, várják a választ, nem jön. A nyomda sűrgeti a kiadót, a kiadó sűrgeti Mikszáthot, — hát Mikszáth kit sűrgetessen? a királyt nem lehet, de lehet a m. kir. kormányt.

Felmegy Mikszáth a belügyminisztériumba, ott azzal fogadják, hogy ne várja a választ, mert az már megjött, csak nem Mikszáthhoz, hanem a belügyminiszterhez és nem válasz, hanem kérdés formájában.

Azt kérdezte a magyar király a magyar belügyminisztertől, nyilván mint rendőrhatalóságtól, hogy van-e Magyarországon egy Mikszáth Kálmán nevű író és rendez, becsületes ember-e az?

És ez akkor történt, mikor a világ leghatalmasabb államának a feje Mikszáthot nevezte a föld legnagyobb élő írójának!

Ezt aztán nem állhatta meg fölszisszenés nélkül a nagy palóc se. Megírta az esetet és azzal a sóhajással fejezte be:

— Az csak nem fájna, hogy királyom nem ismer, mint magyar író! De az rosszul esik, hogy mint hűségese mamelukról se tud rólam, aki annyi olvasatlan milliót szavaztam meg az ő hadseregére!